

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Turystyka historyczna

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia powszechna XX w. (do 1945)

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 1

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład:

Koordynator sylabusu:

ks. prof. dr hab. Jan Szczepaniak

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia powszechna XX w. \(do 1945\)](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z+e/1ECTS]: ks. prof. dr hab. Jan Szczepaniak;
- [Historia powszechna XX w. \(do 1945\)](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
- [Historia powszechna XX w. \(do 1945\)](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy

Wymagania wstępne:

Wiadomości pozyskane w trakcie nauki w szkole średniej oraz w poprzednich latach studiów, umiejętność analizowania tekstów źródłowych i opracowań.

Cele:

Podstawowym celem przeprowadzonych zajęć jest zaznajomienie słuchaczy w dziejami świata w okresie między dwoma wojnami (węzłowe zagadnienia). W trakcie wykładów dotyczących dziejów powszechnych omówione zostaną z jednej strony wysiłki polityków zmierzające do zachowania pokoju, a z drugiej strony powstawanie totalitarnych struktur państwowych, dla których wojna stała się narzędziem uprawiana polityki.

Treści kształcenia:

W trakcie wykładu zostaną w szczególniejszy sposób przedstawione próby ułożenia ładu politycznego i gospodarczego po zakończeniu Wielkiej Wojny Światowej. Zwróci się uwagę na sposoby budowania nowych państwa, w oparciu o zasadę samostanowienia, ze szczególnym uwzględnieniem nowych państw w Europie Środkowo-Wschodniej.

Ważnym tematem zajęć będzie przedstawienie działania zmierzające do ułożenia ładu europejskiego na drodze rewolucji socjalnej. Kolejnym ważnym zagadnieniem będzie pokazanie mechanizmów politycznych i społecznych, które doprowadziły do wybuchu II wojny światowej.

T_1. O wojnie po wojnie. Wojna instytucją bez przyszłości.

T_2. Zmiany rewolucyjne w Europie.

T_3. Nowy ład w Europie. Konferencja pokojowa w Paryżu.

T_4. Polityka kolonialna mocarstw. Sprawy Dalekiego Wschodu.

T_5. Faszyzm włoski. Stabilizacja sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej we Włoszech.

T_6. Niemcy. Od Republiki Weimarskiej do III Rzeszy.

T_7. Republiki Nadbałtyckie. Próba budowy niezależności i trwałej niepodległości.

T_8. Wielki kryzys ekonomiczny i jego następstwa.

T_9. Nowe społeczeństwo (kultura wysoka i kultura niska, obyczaje, sprawa kobieca).

T_10. Gospodarka (myśl naukowa, technologie i wynalazki, pieniądz, przemiany gospodarcze, łączność i transport).

T_11. Konflikty wojenne ostatnich lat pokoju.

T_12. W obliczu nowej wojny światowej.

T_13. Niemieckie marzenia o dominacji w Europie.

T_14. Bloki wojenne i kształtowanie się nowego układu sił w świecie.

T_15. Japońska ekspansja na Dalekim Wschodzie.

Efekty kształcenia:

WIEDZA:

Ew_1. Zna najważniejszą faktografię historii powszechnej z lat 1918-1945 (K_W05).

EW_2. Posiada wiedzę o możliwościach interpretacji faktów historycznych z tych lat oraz tekstów kultury pochodzących z tej epoki, rozumiejąc mechanizmy polityczne i społeczne związane z podłożem narodowym, religijnym i kulturowym, które doprowadziły do powstania dwóch państw totalitarnych i wybuchu II wojny światowej (K_W06).

Ew_3. Posiada wiedzę o możliwościach pogłębionego opisu i analizy omawianych wydarzeń historycznych korzystając z dorobku innych nauk humanistycznych, szczególnie historii sztuki, analizy literackiej i socjologii (K_W07).

Ew_4. Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju świata w okresie 1918-1945 (K_W09).

UMIEJĘTNOŚCI:

Eu_1. W oparciu o wielość źródeł dokumentujących życie polityczne i społeczne okresu międzywojennego

potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować oraz uogólniać informacje tam zawarte (K_U01)

KOMPETENCJE (POSTAWY):

Ek_1. Efektem prowadzonych zajęć ma być również przekonanie o przydatności posiadanej wiedzy o mechanizmach dziejowych oraz umiejętności oceny rzeczywistości i nieschematycznego rozwiązywania problemów. Ma to studenta przygotować do podejmowania wyzwań zawodowych i społecznych (K_K03).
Ek_2. Ma także świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i tradycji zarówno na poziomie lokalnym jak i globalnym. Ma świadomość roli Kościoła w procesie historycznym (K_K05).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Aby osiągnąć zamierzony efekt kształcenia planowane jest użycie następujących metod dydaktycznych:

- M_1. podająca (wykład informacyjny, pogadanka);
- M_2. problemowa (wykład problemowy);
- M_3. aktywizująca (dyskusja dydaktyczna);
- M_4. eksponująca (film oraz pokaz fotografii i dokumentów).

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1. W trakcie semestru odbędzie się pisemne kolokwium z geografii historycznej.
Kolokwium z geografii historycznej sprawdza znajomość pozyskaną w trakcie własnych studiów nad atlasem historycznym (literatura podstawowa).

W_2. Student zobowiązany jest do zaznajomienia się z treściami podawanymi na wykładzie i ćwiczeniach oraz znajdującymi w podręczniku (lektura podstawowa). Końcowym sprawdzianem wiedzy będzie pisemny egzamin (test wielokrotnego wyboru).

Lektury podstawowe:

Tyszkiewicz J., Czapiewski E., Historia powszechna. Wiek XX. Warszawa 2010.
Wielki atlas historyczny, Warszawa 2002.

Lektury uzupełniające:

Arend H., Eichmann w Jerozolimie. Rzec o banalności zła, Kraków 1997.
Foro P., Włochy faszystowskie, Kraków 2008.
Knopp G., Holokaust, Warszawa 2011.
Korkuć M., i inni, W cieniu czerwonej gwiazdy. Zbrodnie sowieckie na Polakach (1917-1956), Kraków 2008.
Mazower M., Imperium Hitlera, Warszawa 2008.
Moa P., Mity wojny domowej. Hiszpania 1936-1939, Warszawa 2007.
Okupacja sowiecka na ziemiach polskich 1939-1941, pod red. P. Chmielowca, Warszawa 2005.
Pleshakov C., Szaleństwo Stalina. Pierwsze 10 dni wojny na froncie wschodnim, Warszawa 2005.
Solski W., Moje wspomnienia, Paryż 1977.

Uwagi: